

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๑๒๑๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง คำแนะนำประชาชน เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒

(MERS-CoV)

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (Middle East Respiratory Syndrome – Corona Virus : MERS-CoV) จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO : World Health Organization) ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ จำนวน ๑,๑๕๔ ราย เสียชีวิต ๔๓๑ ราย จาก ๒๔ ประเทศ สำหรับประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดการระบาดของโรคนี้ได้ เนื่องจากชาวไทยเดินทางไปยังพื้นที่ระบาดของโรคดังกล่าวในหลายรูปแบบ เช่น การเดินทางของชาวไทยมุสลิมไปประกอบพิธีทางศาสนาตลอดทั้งปี การเดินทางไปทำงาน รวมถึงการเดินทางของนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ และเมื่อเดินทางกลับประเทศไทยสามารถนำเชื้อดังกล่าว เข้ามาแพร่ระบาดในประเทศไทยได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมป้องกันโรคในพื้นที่ และให้ความรู้แก่ประชาชน เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์พิจารณาเตรียมความพร้อมป้องกันโรคในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ ทั้งนี้สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ http://beid.ddc.moph.go.th/beid_2014/th/diseases/271 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไชยยศ เดชอมรธัญ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม

ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒, ๔๑๓๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๐๓

ประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV)

ตามที่ได้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (Middle East Respiratory Syndrome – Corona Virus : MERS- CoV) จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO : World Health Organization) ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ จำนวน ๑,๑๕๔ ราย เสียชีวิต ๔๓๑ รายจาก ๒๔ ประเทศ ดังนี้ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ราชอาณาจักรฮังการี ราชอาณาจักรชิลี ราชอาณาจักรอิตาลี ราชอาณาจักรคูเวต สาธารณรัฐเยเมน สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ สาธารณรัฐตุรกี ประเทศอังกฤษ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐเฮลเลนิกหรือกรีซ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี

สำหรับประเทศไทย ยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดการระบาดของโรคนี้ได้ เนื่องจากมีชาวไทยเดินทางไปยังพื้นที่ระบาดของโรสดังกล่าวในหลายรูปแบบ เช่น การเดินทางของชาวไทยมุสลิมไปประกอบพิธีทางศาสนาตลอดทั้งปี การเดินทางไปทำงาน รวมถึงการเดินทางของนักท่องเที่ยว และนักธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ และเมื่อเดินทางกลับประเทศไทยสามารถนำเชืวดังกล่าว เข้ามาแพร่ระบาดภายในประเทศได้

กรมควบคุมโรคได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคนี้อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่เริ่มมีการระบาด และได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) โดยเริ่มเฝ้าระวังในกลุ่มผู้เดินทางกลับจากประเทศแถบตะวันออกกลางโดยเฉพาะผู้เดินทางไปแสวงบุญ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ สำหรับสถานการณ์โรคในขณะนี้ พบการแพร่ระบาดมากขึ้น โดยล่าสุดมีการแพร่ระบาดมาสู่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น กรมควบคุมโรค จึงขอแจ้งเตือนให้ประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ ผู้ที่จะเดินทางไปและกลับประเทศที่มีการระบาดข้างต้น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด และประเทศตะวันออกกลาง ผู้ที่จะเดินทางไปแสวงบุญ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย บุคลากรทางการแพทย์ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น บริษัททัวร์ (แะะ) ควรให้ความระมัดระวัง ป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV) และหมั่นดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง จึงขอแนะนำให้ทราบถึงสาเหตุและแนวทางป้องกันโรครายละเอียด ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายโสภณ เด็คง)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

รายละเอียดแนบท้ายประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒ (MERS-CoV)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ ๒๐๑๒

(Middle East Respiratory Syndrome – Corona Vrus : MERS-CoV)

๑. สาเหตุ : เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒

เชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ เป็นเชื้อโคโรนาไวรัสอีกสายพันธุ์ เนื่องจากมีความแตกต่างจากเชื้อโคโรนาไวรัสที่เคยติดเชื้อในคน พบผู้ป่วยรายแรกที่พบการติดเชื้อ MERS-CoV ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) จึงเรียกชื่อเชืชนิดนี้ว่า “เชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ปี ๒๐๑๒” โดยยังไม่ทราบแหล่งที่มาของเชื้อไวรัสชนิดนี้ แต่คาดการณ์ว่าติดต่อมาจากสัตว์เนื่องจากพบเชื้อ MERS-CoV จากอูฐในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ราชอาณาจักร รัฐสุลต่านโอมาน สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ นอกจากนี้ยังตรวจพบว่าอูฐในอีกหลายประเทศมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อ MERS-CoV ซึ่งหมายความว่าอูฐเหล่านั้นอาจเคยติดเชื้อไวรัสชนิดนี้ หรือสายพันธุ์ที่ใกล้เคียงมาก่อน และในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียยังตรวจพบเชื้อ MERS-CoV ในค้างคาวอีกด้วย

๒. อาการของโรค

เชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ก่อให้เกิดอาการของโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ ที่รุนแรง ประกอบด้วยอาการไอ มีไข้ และ หายใจลำบาก ในผู้ป่วยบางรายการติดเชื้ออาจไม่มีอาการแสดงใดๆ หรือบางรายอาจมีอาการเพียงเล็กน้อยเหมือนป่วยเป็นโรคหวัดและจะหายได้เป็นปกติ แต่ในผู้ป่วยบางราย อาการป่วยอาจมีอาการในระบบทางเดินอาหารร่วมด้วย เช่น ท้องเสีย ท้องร่วง มวนท้อง คลื่นไส้ อาเจียน เป็นต้น ในผู้ป่วยที่มีอาการแสดงของโรครุนแรงอาจเกิดภาวะปอดบวมหรือไตวายได้ ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอ จะมีอัตราเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ได้สูงกว่าคนทั่วไป และจะมีแนวโน้มที่จะมีอาการของโรครุนแรง ที่น่าเป็นห่วงคือ ผู้ป่วยประมาณร้อยละ ๕๐ จะเสียชีวิต โดยผู้ป่วยเหล่านี้มักจะมีสภาวะอื่นร่วมอยู่ด้วย เช่น เป็นโรคเบาหวาน โรคมะเร็ง หรือมีโรคเรื้อรังที่เกี่ยวข้องกับหัวใจ ปอด หรือไต เป็นต้น

๓. ระยะฟักตัว : ๒ - ๑๔ วัน

๔. การติดต่อและระบาดวิทยา :

การติดต่อของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส สายพันธุ์ ๒๐๑๒ : MERS-CoV พบในบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย เช่น บุคลากรทางการแพทย์ บุคคลในครอบครัว เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่พบรายงานการระบาดของเชื้อ MERS-CoV ในชุมชน ผู้ป่วยทุกรายที่มีการติดเชื้อ MERS-CoV มีความเกี่ยวข้องกับประเทศในคาบสมุทรอาหรับ ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีประวัติอาศัยอยู่ในประเทศเหล่านี้ หรือเดินทางกลับมาจากประเทศเหล่านี้ ในผู้ป่วยบางรายพบว่าไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับประเทศเหล่านี้ แต่มีบุคคลใกล้ชิดเดินทางกลับ

มาจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับ โดยประเทศในคาบสมุทรอาหรับที่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ MERS-CoV ประกอบด้วย ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ รัฐกาตาร์ ราชอาณาจักรอียิปต์จอร์แดน รัฐสุลต่านโอมาน รัฐคูเวต สาธารณรัฐเยเมน สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน สาธารณรัฐตุรกี ส่วนประเทศที่มีรายงานการพบผู้ป่วยนอกคาบสมุทรอาหรับ ได้แก่ สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ประเทศอังกฤษ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐเฮลเลนิกหรือกรีซ ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐตูนิเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลี

๕. การรักษา : เป็นการรักษาแบบประคับประคอง ยังไม่มีวัคซีนและยารักษาที่จำเพาะ

๖. การป้องกัน :

๖.๑ สำหรับผู้เดินทาง/นักท่องเที่ยว

จากข้อมูลที่มีในปัจจุบัน พบว่ากลุ่มเสี่ยงที่จะมีอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง โรคไตวาย หรือ ผู้ที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ หากท่านเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม หรือพื้นที่โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร หรือในพื้นที่ตลาดที่มีอยู่ รวมถึงควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ ควรรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลให้ดี โดยการล้างมือและควรหลีกเลี่ยงการดื่มน้ำนมดิบจากอูฐ หรือน้ำนมจากอูฐที่ยังไม่ผ่านการฆ่าเชื้อ หรือกินอาหารที่ไม่สะอาด เนื่องจากอาจมีการปนเปื้อนสารคัดหลั่งของสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผ่านการล้าง ปอกเปลือก หรือปรุงให้สุก

๖.๒ สำหรับประชาชนทั่วไป

เมื่อเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม หรือพื้นที่โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร ควรรักษาสุขอนามัยทั่วไป เช่น ล้างมือเป็นประจำ ก่อนและหลังการสัมผัสสัตว์ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่วย และรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย

๖.๓ สำหรับสถานพยาบาล

เพิ่มมาตรการในการป้องกันควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ในผู้ป่วยสงสัยหรือผู้ป่วยที่รับการยืนยันการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ควรมีมาตรการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อไปยังผู้ป่วยคนอื่น หรือบุคลากรทางการแพทย์ หรือญาติ/ผู้เข้าเยี่ยม ผู้ป่วยทุกรายที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ไม่ใช่ทุกคนที่มีอาการรุนแรง บางรายมีอาการรุนแรงหรือผิดปกติ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรทางการแพทย์ ควรระมัดระวังในการใช้มาตรการควบคุมการติดเชื้อให้เป็นมาตรฐาน และต่อเนื่องกับผู้ป่วยทุกรายตลอดเวลา โดยไม่ต้องคำนึงถึงการวินิจฉัยของโรคและองค์การอนามัยโลก ได้ให้คำแนะนำเพิ่มความระหนัก เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ในกลุ่มนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาดของโรค แต่ยังไม่แนะนำให้ตั้งจุดตรวจคัดกรองพิเศษบริเวณทางเข้า-ออกประเทศ และไม่แนะนำให้มีการจำกัดการเดินทาง หรือกีดกันทางการค้าแต่อย่างใด

๗. การขอความร่วมมือ :

๗.๑ ในกรณีที่ท่าน หรือครอบครัว เดินทางกลับจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับและสาธารณรัฐเกาหลี ภายใน ๑๔ วัน หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้รีบไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และรายงานว่าเดินทางมาจากประเทศใด เมื่อใด เพื่อให้แพทย์ได้ดูแลรักษาและวินิจฉัยโรคอย่างถูกต้อง

๗.๒ หรือหากท่านทราบว่าบุคคลอื่นใด เดินทางกลับจากประเทศในคาบสมุทรอาหรับและสาธารณรัฐเกาหลี ภายใน ๑๔ วัน และมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือแจ้งได้ที่ หมายเลขโทรศัพท์ ๑๔๒๒ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ติดต่อสอบถามได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๑๔๒๒ หรือเว็บไซต์กรมควบคุมโรค www.ddc.moph.go.th

ข้อมูลส่วนหนึ่งอ้างอิงจาก :

<http://www.boe.moph.go.th/>

<http://www.thaiembassy.org>

<http://beid.ddc.moph.go.th>

องค์ความรู้ เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ 2012
(Middle East Respiratory Syndrome: MERS) หรือโรคเมอร์ส

กรมควบคุมโรค
วันที่ 6 มิถุนายน 2558

1. ลักษณะโรค : โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ 2012 หรือกลุ่มอาการทางเดินหายใจตะวันออกกลาง Middle East Respiratory Syndrome: MERS หรือโรคเมอร์ส เป็นเชื้อสายพันธุ์หนึ่งในกลุ่มไวรัสโคโรนา (MERS Corona Virus :MERS CoV) ขณะนี้ พบว่า การระบาดส่วนใหญ่อยู่ในประเทศแถบตะวันออกกลาง และล่าสุด มีการระบาดที่เกาหลีใต้ ซึ่งมีรายงานการติดเชื้อจากคนสู่คนในวงจำกัด ซึ่งพบในกลุ่มผู้ป่วยด้วยกัน หลายกลุ่ม ได้แก่ ผู้ดูแลใกล้ชิด สมาชิกครอบครัวเดียวกัน บุคลากรทางการแพทย์ แต่ยังไม่มีการแพร่กระจายของเชื้อในวงกว้าง

ตั้งแต่ ช่วงกลางเดือนมีนาคม 2557 พบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้น โดยบางรายไม่มีรายงานการยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และในบางรายมีประวัติสัมผัสกับสัตว์ และดื่ม น้ำนมดิบจากสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอูฐ อูฐจึงเป็นสัตว์รังโรคหลักที่อาจนำเชื้อมาสู่คนได้ ขณะนี้ข้อมูลจากองค์การอนามัยโรค แจ้งว่าเป็นการติดเชื้อระหว่างสัตว์สู่คน สำหรับการแพร่เชื้อระหว่างคนสู่คนสามารถแพร่ผ่านทางเสมหะของผู้ป่วยจากการไอ เป็นต้น และมักเกิดจากการสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับผู้ป่วยโดยมิได้มีการป้องกันตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงพยาบาล

ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ MERS CoV มักมีอาการไข้ ไอ นอกจากนี้ ในผู้ป่วยบางราย จะมีอาการในระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ ท้องร่วง ร่วมด้วย บางรายที่มีอาการรุนแรงจะมี หายใจหอบ และหายใจลำบาก ปอดบวม รายงานจำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิต ร้อยละ 36

2. สถานการณ์ :

ทั่วโลก

ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2558 องค์การอนามัยโลก รายงานพบผู้ป่วยยืนยัน จำนวน 1,190 ราย เสียชีวิต 444 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.31 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 66) อายุเฉลี่ย 49 ปี โดยพบรายงานผู้ป่วยทั้งหมดจาก 25 ประเทศ ดังต่อไปนี้

- กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง 10 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อียิปต์ อิหร่าน จอร์แดน คูเวต เลบานอน กาตาร์ โอมาน และเยเมน

- กลุ่มประเทศยุโรป 8 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย ฝรั่งเศส เยอรมัน กรีซ อิตาลี เนเธอร์แลนด์ ตุรกี และอังกฤษ

- กลุ่มประเทศแอฟริกา 2 ประเทศ ได้แก่ อัลจีเรีย และตูนิเซีย

- กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา

- กลุ่มประเทศเอเชีย 3 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ และจีนแผ่นดินใหญ่

โดยผู้ป่วยส่วนมาก (ร้อยละ 85) เป็นผู้ป่วยที่มาจากประเทศซาอุดีอาระเบีย

ทั้งนี้ในปี 2558 พบผู้ป่วยโรคเมอร์ส ใน 10 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิหร่าน โอมาน กาตาร์ จอร์แดน เยอรมัน จีน ฟิลิปปินส์ และเกาหลีใต้

และรายงานการระบาดในประเทศเกาหลีใต้ ณ วันที่ 5 มิถุนายน ๒๕๕๘ องค์การอนามัยโลก ได้รายงานอย่างเป็นทางการ พบผู้ป่วยที่ประเทศเกาหลีใต้ จำนวน 36 ราย ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นผู้ที่มีประวัติสัมผัสเชื้อในประเทศเกาหลีใต้ และเดินทางผ่านฮ่องกงไปยังประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ 1 ราย และมีผู้เสียชีวิต 3 ราย ซึ่งจากจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด เป็นการติดเชื้อที่เกิดขึ้นในสถานพยาบาล และการติดเชื้อในบ้าน และองค์การอนามัยโลกรายงานข้อมูลเพิ่มเติมว่าพบการติดเชื้อของผู้ป่วยในรุ่นที่ 3 แล้ว

ประเทศไทย ยังไม่พบรายงานผู้ป่วยโรคนี้ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงจากผู้เดินทางไปมาระหว่างประเทศที่มีการระบาด ประกอบกับประชาชนชาวไทยเดินทางไปแสวงบุญในประเทศแถบตะวันออกกลาง และมีนักท่องเที่ยวจากประเทศแถบตะวันออกกลางที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

3. เชื้อก่อโรค : เชื้อไวรัสโคโรนา (MERS CoV)

4. อาการของโรค : ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ MERS CoV บางรายไม่มีอาการ ในรายที่มีอาการบางรายมีอาการทางระบบทางเดินหายใจเล็กน้อย เช่น ไข้ ไอ นอกจากนี้ ในผู้ป่วยบางราย จะมีอาการในระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ ท้องร่วง ร่วมด้วย และบางรายอาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจรุนแรง และถึงแก่ชีวิตได้ ผู้ป่วยที่อาการรุนแรงอาจทำให้เกิดระบบทางเดินหายใจล้มเหลว จึงควรได้รับการดูแลในห้องดูแลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ (intensive care unit) โดยทั่วไปผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง หายใจหอบ และหายใจลำบาก ปอดบวม ซึ่งในจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด พบว่าจะมีรายงานจำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิต ร้อยละ 36 ส่วนในผู้ที่มีโรคประจำตัวซึ่งทำให้ภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือ ลดน้อยลง การแสดงของโรคอาจมีความแตกต่างออกไป

5. ระยะฟักตัวของโรค : มีระยะฟักตัว 2-14 วัน

(http://www.who.int/csr/disease/coronavirus_infections/MERS_CoV_RA_20140424.pdf?ua=1)

6. วิธีการแพร่โรค :

ตั้งแต่ ช่วงกลางเดือนมีนาคม 2014 พบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยบางรายไม่มีรายงานการยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และในบางรายมีประวัติสัมผัสกับสัตว์ และดื่มน้ำนมดิบจากสัตว์โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอูฐ อูฐจึงเป็นสัตว์รังโรคหลักที่อาจนำมาเชื่อมาสู่คนได้

ขณะนี้ข้อมูลจากองค์การอนามัยโรค แจ้งว่าเป็นการติดเชื้อระหว่างสัตว์สู่คน สำหรับการแพร่เชื้อระหว่างคนสู่คนสามารถแพร่ผ่านทางเสมหะของผู้ป่วยจากการไอ เป็นต้น และมักเกิดจากการสัมผัสอย่างใกล้ชิดกับผู้ป่วยโดยมิได้มีการป้องกันตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงพยาบาล

7. การรักษา : เป็นการรักษาตามอาการแบบประคับประคอง ยังไม่มีวัคซีน และยารักษาที่จำเพาะ

8. การป้องกัน :

● สำหรับผู้เดินทาง/นักท่องเที่ยว

จากข้อมูลที่มีในปัจจุบัน พบว่ากลุ่มเสี่ยงที่จะมีอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง โรคไตวาย หรือผู้ที่ภูมิคุ้มกันต่ำ ควรระมัดระวังเป็นพิเศษหากท่านเดินทางเข้าไปในประเทศที่มีการระบาด และเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม หรือสถานที่เก็บผลผลิตทางการเกษตร และหรือในพื้นที่ตลาดที่มีอูฐอยู่ และควรปฏิบัติตน ดังนี้

- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจ หรือผู้ที่มีอาการไอ หรือจาม
- ผู้มีโรคประจำตัวที่เสี่ยงต่อการป่วย อาจพิจารณาสวมหน้ากากป้องกันโรค และเปลี่ยนบ่อยๆ เมื่อเข้าไปในสถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันมากๆ
- ควรล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่ โดยเฉพาะเมื่อสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยหรือสิ่งแวดล้อมที่ผู้ป่วยสัมผัส

- หลีกเลี่ยงการเข้าไปสัมผัสกับฟาร์มสัตว์ หรือสัตว์ป่าต่างๆ หรือตีมนมสัตว์ โดยเฉพาะอูฐ ซึ่งอาจเป็นแหล่งรังโรคของเชื้อได้

- ถ้ามีอาการไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ (มีอาการรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อกิจวัตรประจำวันปกติ) ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสคลุกคลีกับบุคคลอื่นเพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ เมื่อไอ หรือจามควรใช้กระดาษชำระปิดปาก และจมูกทุกครั้ง และทิ้งกระดาษชำระที่ใช้แล้วลงในถังขยะที่ปิดมิดชิด และล้างมือให้สะอาด กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ควรไอหรือจามลงบนเสื้อผ้าบริเวณต้นแขน ไม่ควรจามรดมือและรีบไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

● **สำหรับประชาชนทั่วไป**

- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจ หรือผู้ที่มีอาการไอ หรือจาม
- ควรล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่ โดยเฉพาะเมื่อสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยหรือสิ่งแวดล้อมที่ผู้ป่วยสัมผัส
- เมื่อเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม หรือพื้นที่โรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร ควรรักษาสุขอนามัย ทั่วไป เช่น ล้างมือเป็นประจำ ก่อน และหลังการสัมผัสสัตว์ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์ป่วย และรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย

● **สำหรับสถานพยาบาล**

เนื่องจาก พบรายงานการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล (Hospital Setting) สุ่มบุคคลในครอบครัว ได้แก่ ญาติที่ไปเยี่ยม และให้การดูแลผู้ป่วย ผู้ที่มารับการรักษาให้หอผู้ป่วยเดียวกัน และผู้สัมผัสใกล้ชิด (Family cluster and closed contact cluster) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และการแยกผู้ป่วย (Isolation Precautions) องค์การอนามัยโลกแนะนำการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และแยกผู้ป่วย โดยใช้หลักการของ Standard precautions รวมถึง Hand hygiene, Respiratory hygiene and cough etiquette, Safe injection practices และข้อปฏิบัติอื่นๆ โดยพบว่า โรคติดเชื้อ ทางเดินหายใจโดยทั่วไป ใช้ droplet precautions และ contact precautions สำหรับโรค MERS ส่วนใหญ่เป็น droplet transmission ถ้าไอ จาม ในระยะ 1 เมตร สามารถ แพร่กระจายเชื้อได้ อย่างไรก็ตาม airborne transmission มีความเป็นไปได้ ขณะนี้พบว่าอัตราการตายของโรคเมอร์ส ค่อนข้างสูง (ร้อยละ 30 - 50) ดังนั้น องค์การอนามัยโลก และศูนย์ป้องกัน และควบคุมโรคแห่งชาติประเทศ สหรัฐอเมริกา (US CDC) จึงแนะนำให้ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อแบบ Airborne precautions โดยเฉพาะ ผู้ป่วยที่มีอาการปอดบวม หรือไอมาก รวมทั้งหัตถการที่ก่อให้เกิดฝอยละอองขนาดเล็ก เช่น การใส่ท่อช่วย หายใจ การดูดเสมหะ การเก็บเสมหะ การพ่นยา เป็นต้น

หากมีข้อสงสัย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422 สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ โทร. 025903159 หรือ หาข้อมูล และคำแนะนำเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://beid.ddc.moph.go.th>

ที่มา : องค์การอนามัยโลก และศูนย์ป้องกันควบคุมโรคแห่งชาติสหรัฐอเมริกา

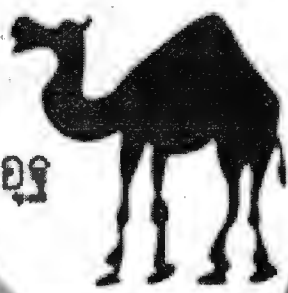
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

สายพันธุ์ 2012 (MERS หรือ โรคเมอร์ส)

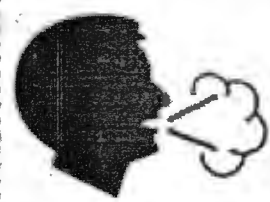
* เกิดจากเชื้ออะไร?

เกิดจากเชื้อไวรัสโคโรนาตระกูลเดียวกับโรคซาร์ส สามารถติดต่อกันได้จากการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโดยตรง ผ่านการไอ จาม หรือน้ำมูก โดยเชื้อไวรัสจะเข้าทางจมูก ปาก ตา สัมผัสกับสัตว์ หรือคัมภีร์จากสัตว์ที่เป็นแหล่งโรค เช่น อูฐ

อาการ

จะมีไข้ ไอ หรือน้ำมูก บางรายมีท้องเสีย อาเจียน ถ้าหากมีอาการรุนแรงจะทำให้หายใจลำบาก หอบ ปอดอักเสบ ไตวาย เสียชีวิตได้

การป้องกัน

ล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำสบู่

หลีกเลี่ยงการคลุกคลีกับผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัด

หากไปพื้นที่ระบาด หลีกเลี่ยงไปยังที่ชุมชนหรือคนแออัด

ผู้ที่มีอาการไอ จาม ต้องใส่หน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ

เฝ้าระวัง

ผู้ที่เดินทางกลับจากประเทศแถบตะวันออกกลางหรือเกาหลีใต้ และมีอาการไข้ ไอ น้ำมูก ภายใน 14 วัน ให้รีบพบแพทย์ทันที

หากมีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ รับประทานแพทย์ทันที พร้อมแจ้งประวัติเดินทาง

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข <http://www.risk.com.th>

1422 สายด่วนกรมควบคุมโรค

ข้อเท็จจริงกรณีพบผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ 2012 (โรค MERS) ที่จังหวัดสมุทรปราการและลำปาง

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2558 กรมควบคุมโรค

ตามที่มีกระแสข่าวกรณีพบผู้ป่วยสงสัยติดเชื้อโรคเมอร์ส ที่จังหวัด
สมุทรปราการและลำปาง ซึ่งเป็นผู้เดินทางกลับจากประเทศกาฮาลีตัน

ขณะนี้ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการออกมาแล้ว

ไม่พบการติดเชื้อโรคเมอร์สทั้งสองราย ทั้งนี้ จากการเฝ้าระวัง
อย่างเข้มข้นในประเทศไทย ยังไม่มีรายงานพบผู้ป่วยโรคนี้ แต่อย่างไร

จึงขอให้ประชาชนอย่าเพิ่งตื่นตระหนก หากมีการตรวจพบ
ผู้ป่วยโรคเมอร์สเมื่อใด กระทรวงสาธารณสุขจะรีบแจ้งให้ทราบทันที
เพื่อการป้องกันควบคุมโรคอย่างรวดเร็ว

เนื่องจากประเทศไทยเองก็มีความเสี่ยงเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ
ต่อการระบาดของโรคผ่านผู้เดินทางไปมาระหว่างประเทศที่มีการระบาด
คือแถบตะวันออกกลางและกาฮาลีตัน ซึ่งขณะนี้องค์การอนามัยโลก
ยังไม่มีข้อห้ามในการเดินทางไปยังประเทศที่พบผู้ป่วย ดังนั้น
ไทยจึงได้ดำเนินมาตรการในการตรวจจับการระบาดของโรคในกลุ่มเสี่ยง
และหากพบผู้ป่วยก็ควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็ว เน้นการเฝ้าระวัง
ที่โรงพยาบาล รวมทั้งป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในสถานพยาบาล

นอกจากนี้ เพื่อการป้องกันโรค จึงขอให้คำแนะนำต่อประชาชนดังนี้

1. ประชาชนที่เดินทางไปประเทศที่พบผู้ป่วย ขอให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค ได้แก่
 - ควรสวมหน้ากากป้องกันโรค เมื่อเข้าไปในสถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันมาก ๆ หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัมผัสตัวตลอดเวลา หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการไอหรือจาม หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับสัตว์
 - คำแนะนำประชาชนทั่วไป คือ กินสุกร้อน ใช้น้ำอุ่น ล้างมือฟอกสบู่บ่อย ๆ
 - หากมีอาการป่วยหลังเดินทางกลับประเทศ ภายใน 14 วัน เช่น ไข้สูง ไอ มีน้ำมูก ขอให้ใส่หน้ากากป้องกันโรค ให้รีบไปพบแพทย์ พร้อมแจ้งประวัติการเดินทางไปต่างประเทศ
2. ประชาชนสามารถโทรสอบถามได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422 ตลอด 24 ชั่วโมง หรือ เว็บไซต์สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ <http://beid.ddc.moph.go.th>

4 ล. ป้องกันเมอร์ส

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ 2012
(Middle East Respiratory Syndrome : MERS)

คำแนะนำสำหรับผู้เดินทาง
ที่กลับจากประเทศแถบตะวันออกกลาง
และประเทศกาฬสินธุ์

หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วย
หรือผู้ที่มีอาการไอหรือจาม

เลือกสวมหน้ากากป้องกันโรค
ขณะอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนจำนวนมาก

ล้างมือบ่อยๆด้วยน้ำและสบู่
หรือแอลกอฮอล์เจล

หลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์
หรือสัมผัสสัตว์ที่อาจเป็นแหล่งโรค
เช่น อูฐ

มีไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก
หอบเหนื่อย หายใจลำบาก
รีบพบแพทย์ทันที
พร้อมแจ้งประวัติการเดินทาง

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมโทร. 1422
หรือที่ <http://beid.ddc.moph.go.th>
สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค